

**Fatty liver predicts the risk for cardiovascular events in middle-aged population:
a population-based cohort study**

Pauliina Pisto¹, Merja Santaniemi¹, Risto Bloigu², Olavi Ukkola¹, Y. Antero Kesäniemi¹

BMJ Open 2014;4:e004973.

Rasvamaksa altistaa sydän- ja verisuonisairauksille

Vaikeasti rasvoittunut maksa lisää riskiä sairastua sekä menehtyä sydän- ja verisuonitauteihin. Yhteys näyttää kuitenkin olevan riippuvainen insuliiniherkkyydestä, mikä korostaa insuliiniresistenssin roolia sydän- ja verisuonisairauksien taustalla.

Muusta kuin alkoholinkäytöstä johtuva rasvamaksa sekä sydän- ja verisuonisairaudet ovat yleistyneet länsimaissa viime vuosikymmeninä. Rasvamaksan tiedetään liittyvän läheisesti metaboliseen oireyhtymään ja insuliiniresistenssiin, mutta tutkimustulokset sen yhteydestä sydän- ja verisuonisairauksiin ovat jääneet ristiriitaisiksi.

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, ennustaako rasvamaksa itsenäisesti sydän- ja verisuonisairauksien riskiä pitkällä aikavälillä. Tutkimuksessa hyödynnettiin Oulun alueella toteutetun väestöpohjaisen OPERA-tutkimuksen aineistoa, jossa oli seurattu noin tuhatta keski-ikäistä miestä ja naista vuodesta 1991 aina vuoteen 2009 saakka. Seurannan alussa potilaiden maksan rasvoittuminen arvioitiin kaikukuvauksella ja jaoteltiin kolmeen vaikeusasteeseen. Tiedot kuolemantapauksista ja sairaalahoitoon johtaneista sydän- ja verisuonitapahtumista kerättiin rekisteritietokannoista.

Tulosten perusteella rasvamaksan rooli sairaalahoitoon tai kuolemaan johtavissa sydän- ja verisuonitapahtumissa on ilmeinen. Yhdeksäntoista seurantavuoden aikana

sairaalahoitoa vaativaan sydän- tai verisuonitapahtumaan sairastui 29 % vaikeasta ja 24 % kohtalaisesta rasvamaksasta kärsineistä. Rasvamaksasta kärsimättömien vastaava luku oli 14 %. Esiintyvyyden lisäksi rasvamaksan todettiin lisäävän sydän- ja verisuonitauteihin liittyvää kuolleisuutta. Yhteys kumpaankin pysyi merkitsevänä senkin jälkeen, kun tavantomaiset sydänsairauksien riskitekijät oli otettu huomioon. Insuliiniherkkyyden huomioiminen johti kuitenkin tilastollisen merkitsevyyden vaimenemiseen, mikä korostaa insuliiniresistenssin roolia sydän- ja verisuonitautitapahtumien taustalla. Vaikean rasvamaksan todettiin ennustavan myös yleistä kuolemanriskiä, mutta yhteys ei ollut vahva.

Tutkimuksen tulokset vahvistavat rasvamaksan ja sydän- ja verisuonitautien yhteyttä. Koska näiden sairauksien patogeneesin taustalla on samoja metabolisia reittejä, saattaa olla jopa mahdotonta arvioida, kuinka suuri rooli rasvamaksalla lopulta on sydän- ja verisuonitautien kehitymisessä. ■

¹Lääketieteellisen tutkimuksen keskus, OYS ja Oulun Yliopisto sekä Oulun yliopiston kliinisen lääketieteen laitos, sisätaudit; ²Oulun yliopiston lääketieteellinen tiedekunta, tietoteknologian ryhmä